

UUDET HUIPPUKIIKARIT TESTISSÄ

Kiikari	Leica 8x32	Nikon 8x42 HG DCF	Swarovski EL 8.5x42	Zeiss Victory 8x40
<u>Optiset ominaisuudet</u>				
Terävyys (1-10 p.)	9	10	10	10
Kontrasti (1-5 p.)	5	5	5	5
Kirkkaus (1-5 p.)	4	4	5	5
Värientoisto (1-5 p.)	4	4	4	4
Vastavalo-ominaisuudet (1-5 p.)	4	5	5	3
Kuvan laatu reunassa (1-5 p.)	3	5	4	2
Katsomisen helppous (1-5 p.)	4	4	5	3
<u>Yhteensä (7-40 p.)</u>	33	37	38	32
<u>Käyttöominaisuudet</u>				
Tarkennus (1-8 p.)	6	8	8	7
Diopterisäätö (1-3 p.)	2	3	2	1
Käteensopivuus (1-5 p)	5	5	5	4
Paino/katselu yhdellä kädellä (1-4 p.)	4 (625 g.)	1 (980 g.)	2 (820 g.)	3 (710 g.)
<u>Yhteensä (4-20 p.)</u>	17	17	17	15
<u>Tekniset ominaisuudet</u>				
Lähitarkennus (1-5 p.)	5 (2.9 m.)	5 (2.3 m.)	5 (2.5 m.)	5 (2.6 m.)
Näkökenttä (1-10 p.) (objektiivinen/subjektiivinen, pisteet subjektiivisesta)	6 (7.7/61.6)	4 (7.0/56.0)	7 (7.4/62.9)	6 (7.7/61.6)

<u>Yhteensä (2-15 p.)</u>	11	9	12	11
<u>Kokonaispisteet</u>	61	63	67	58

Parin viime vuoden aikana ovat sekä Swarovski, Nikon että Zeiss tuoneet markkinoille uudet mallisarjat mallistojensa huipulle. Alula testasi näiden uutuuksien 8 ja 8.5 kertaa suurentavat mallit aurinkoisena syyskuun päivänä Helsingin Viikissä. Tarkoituksena ei ollut ainoastaan vertailla eri ominaisuuksia, vaan myös selvittää kiikarien paremmuusjärjestys.

Vertailussa olivat uutuuksista mukana Nikon 8x42 HG DCF WP, Swarovski EL 8.5x42 ja Zeiss Victory 8x40, sekä vertailukiikarina erään testiryhmän jäsenen jo useita vuosia palvellut Leica 8x32. Swarovskin suurennos on siis noin 6% muita suurempi, mutta koska se kilpailee ostajista nimenomaan kahdeksankertaisia vastaan, on sen paikka vertailutestissä oikeutettu. Arvostelun pisteytyksessä ei suurempaa suurennosta ole otettu huomioon. Leicalta ei ole muutamaan vuoteen tullut tähän luokkaan uutuuksia, ja koska kasikolmekakkonen on laadustaan tunnettu ja lintumiespiireissä yleinen, on se vertailukiikariksi varsin sopiva.

Miten testattiin?

Kiikareiden erotuskyky testattiin ulkona varjossa seinään kiinnitettyä suomalaista 20 markan seteliä tutkimalla. Maksimipistemäärä terävyydestä on 10 pistettä. Jokainen neljästä testaajasta mittasi kullekin kiikarille sen etäisyyden, jolta vielä juuri ja juuri kykeni erottamaan setelin henkilökuvapuolen suurikokoisten numeroiden varjostusviivoituksen. Viivoituksen tiheys on noin 6 viivaa/mm., ja erottumisetäisyys jäi nyt testatuilla suurennoksilla alle viiden metrin. Testissä kiikarit olivat liikkumattomina jalustalla, valaistusolosuhteet pysyivät hyvin tasaisina eikä väreily sotkenut tuloksia. Kahdeksan kertaa suurentavien kiikareiden kohdalla testiryhmä sai Nikonin ja Zeissin välillä tulokseksi tasapelin: kolmella testaajalla neljästä sama tulos ja neljännellä kymmenen sentin etu Zeissille: keskiarvoetäisyydet 4.1 ja 4.125 metriä. Leican keskiarvo jäi 4.0 metriin. Swarovskin keskiarvoetäisyys oli 4.375 metriä, mutta kun Swarovskin tulos kerrotaan suurennussuhteiden erotuksella 8/8.5 saadaan 4.12 metriä. Johtopäätöksenä on, että kaikki kolme uutuutta ovat terävyydeltään samanveroisia ja antavat hieman Leicaa paremman erotuskyvyn. Tilanne ei kuitenkaan ollut aivan näin yksinkertainen, sillä Leican omistaja sai muusta testiryhmästä poiketen Leicalla paremman erotuskykytuloksen kuin kahdella muulla kahdeksankertaisella kiikarilla. Käytännössä lienee niin, että erotuskykyä rajoittava tekijä näiden kiikareiden kohdalla on käyttäjän silmien suorituskyky (joka ryhmän testaajilla on huomattavasti keskimääräistä parempi, esim. allekirjoittaneen visus noin 1.5), ja käsivaralta tai seipiön kanssa katsottaessa vähäiset erot kiikareiden erotuskyvyssä entisestään menettävät merkitystään. Lisävalaistusta saattaa antaa se, että testin aikana kahden testaajista 'epävirallisesti' tutkiman 10x suurentavan uutuuksiikarin suoritus tässä testissä oli melko tarkkaan suurennussuhteiden eron verran kahdeksankertaisia parempi.

Optista laatua muilta osin arvioitiin erilaisia kohteita erilaisiin valonsuuntiin katsomalla. Seuraavassa lista arvioiduista ominaisuuksista, joista jokaisen laatu on arvioitu asteikolla 1-5: kontrasti, kirkkaus, värientoisto, vastavalo-ominaisuudet, reunapiirto, sekä katselun yleinen helppous ja miellyttävyys.

Kontrastin ja värientoiston suhteen kiikarit arvioitiin lopulta tasavahvoiksi. Värientoiston osalta kaikki olivat lähellä neutraalia, mutta jokaisella oli kuitenkin oma, muista poikkeava ominaissävynsä. Ominaissävy vaikutti myös kontrastiin siten, että kohteen väriskaalasta riippuen milloin yksi, milloin taas toinen kiikari saattoi vaikuttaa kontrastikkaimmalta.

Kirkkaudessa oli havaittavia eroja, mutta testiryhmä piti niitä merkityksettömän pieninä. Pisteytyksessä on Swarovskille ja Zeissille kuitenkin annettu kirkkaudesta yksi piste enemmän.

Vastavaloon katseltaessa Nikon ja Swarovski olivat virheettömiä, mutta Leican kuvassa oli jonkin verran heijastumia. Zeississa heijastumia oli häiriöksi asti ja niitä näkyi myös sivu- ja myötävaloon katseltaessa, mutta tästä huolimatta kohteen kontrasti säilyi erittäin hyvänä myös voimakkaasen vastavaloon katsottaessa.

Kuvan reuna-alueen laatua arvioitaessa kiikarit asettuivat selkeään paremmuusjärjestykseen: Nikon on paras (mutta myös selvästi kapeakulmaisoin), Swarovski toinen, Leica kolmas ja Zeiss selvästi huonoin.

Katsomisen helppoudessa Swarovski keräsi täydet pisteet tärkeimpänä syynä yllättävän selvästi muita parempi syväterävyys. Syväterävyyshän yleensä heikkenee suurennuksen kasvaessa. Syväterävyys arvioitiin tarkentamalla kiikari äärettömään ja katsomalla miten lähelle saattoi helposti katsoa tarkennusta muuttamatta. Nikon ja Leica olivat tasavahvoja, mutta Zeissin kuvaa häiritsi melko voimakas kuvakentän kiertyminen panoroidessa ja sillä katsominen tuntui muutenkin työläämmältä kuin muilla.

Käyttöominaisuuksien maksimipisteet ovat 20. Pisteitä on annettu tarkennuksesta (8), diopterisäädön helppoudesta (3), käteensopivuudesta (5) ja painosta (4). Eräissä viimeaikaisissa mainoksissa on painotettu uutuutena katselumahdollisuutta yhdellä kädellä. Testiryhmän mielestä nyt kokeilluilla kiikareilla yhden käden katselun (epä-) mukavuus riippui suoraan niiden keveydestä; yhdenkään muotoilu ei sinänsä edistänyt tai vaikeuttanut sitä.

Tekniset ominaisuudet: Yksi testaajista mittasi kiikareiden lähitarkennusetäisyyden. Tulokset ovat suuntaa-antavia, sillä niihin vaikuttaa katsojan liki/kaukonäköisyys. Lisäksi ilmoitetaan näkökentän laajuus valmistajan antamien tietojen mukaan. Lähitarkennusetäisyyden maksimipisteet (5) saa alle 3 metrin etäisyydestä, johon kaikki tämän testin kiikarit pystyivät. Näkökentän laajuus on arvioitu subjektiivisen kuvakulman (absoluuttinen kuvakulma x suurennuskerroin) perusteella siten, että maksimipisteet (10) saisi 70 asteesta ja jokainen 2.5 astetta sen alapuolella vähentää yhden pisteen. Tämä pisteytyskriteeri saattaa tuntua varsin ankaralta, mutta kannattaa muistaa, että kaukoputkien parhaat laajakulmaokulaarit antavat noin 72 asteen subjektiivisen kuvakulman samalla kun reunapiirto on selvästi nyt testattuja kiikareita parempi.

Käyttö silmälasien käyttäjän kannalta: Yksi testaajista arvioi kiikarit silmälasien käyttäjien kannalta. Koska näillä ominaisuuksilla on käyttäjästä riippuen hyvin erilainen merkitys, ei niistä annettu pisteitä. Nikonissa lähtöpupillin etäisyys on selvästi suurin ja silmälasien kanssa katsottaessa sillä saa varmimmin täyden näkökentän. Swarovski oli hyvä kakkonen ja Zeiss hyvä kolmonen, mutta Leican kanssa oli jo vaikeuksia kunnon näkökentän saamisessa. Likinäköisiltä käyttäjiltä, jotka katsovat kiikarilla mieluummin ilman laseja, voi tarkennuksen säätövara äärettömään loppua kesken. Vähiten pelivaraa on Nikonissa. Leicassa ja Swarovkissa pelivaraa on kohtalaisesti ja Zeississa selvästi eniten. Silmälasien käyttäjän kannattaa kuitenkin kokeilla nämä seikat aina itse.

Muut tekijät: Kaikki testin kiikarit ovat valmistajiensa mukaan vesitiiviitä, huurtumattomia ja tyyppitäyhteisiä. Takuuaika on Nikonilla 10 ja muilla 30 vuotta. Kaikkien mukana tulee hihna ja okulaarien sadesuojus. Nikonilla, Swarovskilla ja Leicalla varustukseen kuuluu lisäksi laukku, ja Swarovskilla myös objektiivieihin kumirenkailla kiinnittyvät painettavat suojukset. Zeissiin on laukku ostettava erikseen. Valmiiksi mietitty seipiön kiinnityspaikka löytyy ainoastaan Zeissista, mutta siihenkin on hankittava lisävarusteena valmistajan oma sovite. Koska näiden tekijöiden arvottaminen omien mieltymysten ja tarpeiden mukaan on helppoa, ei niitä myöskään ole pisteytetty.

Leica 8x32

Pisteet: optinen laatu 33; käyttö 17, tekniset ominaisuudet 11, yhteensä 61

Vertailukiikarimme Leica on testin selvästi pienikokoisin ja kevein (625 g). Muotoilu on erittäin hyvin käteen sopiva, paino ihanteellinen ja käyttö helppoa. Aikanaan vallankumoukselliset alaspainettavat silmäkupit toimivat edelleen hyvin, mutta Nikonin ja Swarovskin kierrettävät silmäkupit ovat vieläkin paremmat. Diopterisäätö on muuten hyvä, mutta säätäminen katselun aikana on hankalaa. Tarkennusruuvi on sopivassa paikassa ja kooltaan hyvä, mutta pinnaltaan liukkaalainen ja vanhemmiten käynniltään

epätasainen ja jäykähkö. Kiikarin pinnoite on myös liukkaampi kuin testin muissa kiikareissa. Leican hihna on kevyelle kiikarille aivan riittävä ja okulaarisuojus on oikein hyvä. Vaikka Leica ei optiselta laadultaan aivan yltänytkään parhaiden kilpailijoidensa tasolle, olivat erot käytännössä hyvin pieniä. Leicankin kuva on terävä, kirkas, kontrastikas ja väreiltään hyvä (hiukan kellanruskeata korostusta). Kuvan reuna-alueen laatu on keskinkertainen, mutta tavalla joka ei juuri häiritse eikä rasita katselua. Kiikarilla on helppo katsoa, mitään varteenotettavia heikkouksia ei ole, ja pieni koko ja keveys ovat lisäksi monille arvokkaita ominaisuuksia.

Nikon 8x42 HG DCF HP WP

Pisteet: optinen laatu 37; käyttö 17; tekniset ominaisuudet 9, yhteensä 63

Nikon on testin selvästi painavin (980 g), mutta kooltaan yllättävän kompakti. Muotoilu on erittäin onnistunut, eikä paino juuri tunnu käytössä. Kierrettävät silmäkupit toimivat erinomaisesti. Lukittuva diopterisäätö tapahtuu oikeanpuoleisen okulaarin ympärillä olevaa kehää nostamalla ja kiertämällä, ja on helppo tehdä myös katselun aikana. Tarkennuspyörä on hyvässä paikassa, sopivan kokoinen ja toimii kevyesti ja pehmeästi. Kiikarin pinnoite tuntuu joukon pehmeimmältä ja paksuimmalta, ja siitä saa hyvän otteen. Nikonin hihna on kelvollinen, mutta ei yhtä leveä ja hyvin pehmustettu kuin huomattavasti keveämissä Swarovskissa ja Zeississa. Okulaarisuojus on tiukanpuoleinen mutta muuten toimiva. Nikonin kuvanlaatu on huippuluokkaa: terävä, kontrastikas, väreiltään täyteläinen (aavistus punaisenruskeaa korostusta) ja hyvin rauhallinen. Vertailussa testin kahteen muuhun uutuuteen Nikonin kuva näytti kuitenkin aina hiukan tummemmalta, ja kapeahko näkökenttä vähensi katselun vaikuttavuutta.

Swarovski 8.5x42 EL

Pisteet: optinen laatu 38; käyttö 17; tekniset ominaisuudet 12, yhteensä 67

Swarovski asettuu painoltaan (820 g) Zeissin ja Nikonin välille, pituus on kolmikon suurin. Keskeltä avoin kaksisiltainen muotoilu on totutusta poikkeava mutta hyvin toimiva. Peukaloita varten muotoillut kolot ovat hyvät, mutta rajoittavat hiukan luontevien otteiden valikoimaa. Kierrettävät simäkupit ovat lähes yhtä hyvät kuin Nikonissa, mutta lähtöpupillin etäisyys on pienempi ja lisäksi yksi testiajasta olisi halunnut saada kupit ääriasentoon ulommas. Lukittuva diopterisäätö toimii tarkennuspyörää ulospäin vetämällä ja kiertämällä, ja sen asettaminen katselun aikana on vaikeaa. Tarkennuspyörä oli yhtä hyvä kuin Nikonissa, eikä sen käyttöä tarvinnut ajatella. Kiikarin pinnoite on kovahko ja ohuen tuntuinen, mutta tuntuu miellyttävältä ja antaa hyvän otteen. Objektiiviputkien välissä on kuitenkin pinnoittamatonta metallia johon sormenpäät osuvat, joten Swarovskin käyttäjä saattaa kylmällä säällä turvautua käsineisiin muita aiemmin. Kantohihna on erinomainen, samoin objektiivisuojaus. Okulaarisuojus on muuten hyvä, mutta turhan tiukka. Swarovskin kuvanlaatu on huippuluokkaa: erittäin kirkaanoloinen, terävä, kontrastikas, väreiltään heleä (aavistus vihertävää korostusta) ja rauhallinen. Laajahko kuvakulma ja yllättävän hyvästä syväterävyydestä johtuva muita vähäisempi tarkennustarve tekivät katselusta joukon miellyttävimmän.

Zeiss Victory 8x40

Pisteet: optinen laatu 32; käyttö 15; tekniset ominaisuudet 11, yhteensä 58

Zeiss vastaa kooltaan Nikonin ja Swarovskian, mutta on selvästi uutuuskolmikon kevein (710 g). Muotoilu on siro ja muuten kätevä sopiva, mutta kantohihnan pikakiinnitysnastat on sijoitettu suoraan sivuille ja niin alas, että ne painavat ikävästi peukalonhankaan ellei ote ole niin alhaalla, että tarkennuspyörään ulottuminen on puolestaan hankalaa. Silmäkupit ovat ulosvedettävät, mutta koska ne on viistottu sivulta tulevan valon vähentämiseksi ei väliasentoja voi käyttää. Lukittuva diopterisäätö toimii tarkennuspyörää ulos vetämällä ja kiertämällä; säädön tekeminen oli kuitenkin hankalampaa kuin Swarovskin samankaltaisessa ratkaisussa ja hyvin vaikeaa katselun aikana. Tarkennuspyörä sinänsä on hyvä, mutta tässä yksilössä hiukan jäykempi kuin Nikonilla ja Swarovskilla. Kiikarin pinnoite on kädessä miellyttävän

tuntuinen ja antaa hyvän otteen. Yleisvaikutelma on kuitenkin jonkin verran muovinen. Kantohihna on erinomainen; pehmeä ja hyvin muotoiltu. Kun kiikari on lisäksi näin kevyt, ei niskan pitäisi juuri rasittaa. Okulaarisuojus on muuten hyvä mutta turhan tiukka. Laukku ja seipiösovite on ostettava erikseen. Zeissin kuvan kirkkaus, terävyys, kontrasti ja värientoisto (aavistus sinertävää korostusta) olivat huippuluokkaa. Zeissin kuva oli kuitenkin muita selvästi levottomampi ja rasittavampi katsottava, ja siinä näkyi verrattain paljon häiritseviä heijastumia. Kuvan levottomuus näkyi myös siinä, että Zeissilla katsellessa tarkennustarve ja halu korjailla diopterisäätöä olivat selvästi suurempia kuin muilla vertailun kiikareilla. Kuvakulma on Leican kanssa identtinen eli kohtuullisen laaja.

YHTEENVETO

Testin lopullinen paremmuusjärjestys on siis Swarovski, Nikon, Leica ja Zeiss. Testiryhmän mielestä kaksi parasta olivat erinomaisia ja Leica erittäin hyvä. Sen sijaan Zeissin optisen suorituskyvyn epätasaisuus ja siinä ilmenneiden puutteiden häiritsevyys herättivät testaajissa hiukan ihmetystä - Zeissiahan on totuttu pitämään erittäin laadukkaana kiikarina. Kenties Zeiss on tuonut uutuutensa markkinoille liian suurella kiireellä. Swarovskin ja Nikonin välisen paremmuuden ratkaisivat ennen kaikkea Swarovskin parempi syväterävyys ja Nikonin kapeampi kuvakulma. Kokonaisuutena niiden väliset erot olivat kuitenkin niin pieniä, että henkilökohtaiset mieltymykset voivat hyvin kääntää asetelman toisinkin päin. Myös Leica oli testiryhmän mielestä edelleen suositeltava hankinta etenkin niille, jotka arvostavat pientä kokoa ja painoa. Pikkuleican omistajan ei siis tarvitse tämän testin perusteella heti rynnätä vaihtamaan kiikariaan uudempaan ja suurempaan.

On myös hyvä muistaa, että testin ulkopuolelle jäi optisesti erinomaisia kiikareita, joista tosin useimmat ovat joko selvästi suurempia (Leican, Swarovskin ja Zeissin 50-56 mm:n objektiiveilla varustetut mallit) tai pienempiä (esimerkiksi Swarovski 8x30 SLC ja Nikon 8x32 SE porroprisma). Tämänkertaisista testituloksista ei myöskään pidä vetää kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä samojen valmistajien kymmenkertaisten kiikareiden paremmuusjärjestyksestä. Testin voittajat edustavat kuitenkin ehdottomasti tämän hetken kahdeksankertaisten kiikareiden parhaimmistoa.

Kimmo Absetz